

vens §§ 92-94, mens reglerne om forældelse af idømt straf findes i § 97 og § 97 a.

De gældende regler om forældelse er gennemført ved lov nr. 248 af 9. juni 1967 på grundlag af Straffelovrådets betænkning nr. 433/1966 om strafferetlig forældelse mv., jf. Folketingstidende 1966-67 (2. samling), tillæg A, sp. 2449 ff.

Efter straffelovens § 97, stk. 1, bortfalder *idømt frihedsstraf* og andre retsfølger af frihedsberøvende karakter ved forældelse efter regler fastsat i bestemmelsen stk. 2-6. Retsfølger, der ikke er frihedsberøvende, f.eks. bøde og konfiskation, er således ikke omfattet af denne bestemmelse. Om bortfald af bøde, herunder forvandlingsstraf for bøde, og konfiskation er der imidlertid fastsat særlige regler i straffelovens § 97 a. Herudover gælder efter straffelovens § 97 b, at strafferetlige retsfølger i almindelighed ikke kan fuldbyrdes efter den dømtes død.

Efter straffelovens § 97, stk. 2, er forældelsesfristen for idømt frihedsstraf afhængig af varigheden af den idømte straf. Således er forældelsesfristen 5 år for hæfte og fængsel indtil 1 år, 10 år for fængsel indtil 4 år, 15 år for fængsel indtil 8 år og 20 år for fængsel på tid over 8 år. Fængsel på livstid forældes ikke.

Bestemmelsen er udtryk for en afvejning af på den ene side hensynet til lovovertrædelsens grovhed og på den anden side hensynet til, at straffens præventive virkning taber i styrke, som tiden går, og at straffen kan virke uforholdsmæssig hård for en dømt, som måske har holdt sig fri af kriminalitet i mange år, og hvis personlige forhold har ændret sig i positiv retning.

Efter § 97, stk. 3, regnes forældelsesfristen fra det tidspunkt, da dommen efter lovgivningens almindelige regler kunne fuldbyrdes, dvs. fra dommen er endelig, jf. herved retsplejelovens § 999, stk. 1. Det gælder også i de tilfælde, hvor den dømte opnår tilladelse til udsættelse med straffuldbyrdelsen, jf. herved bl.a. retsplejelovens § 1001.

I forældelsesfristen medregnes ikke den tid, i hvilken fuldbyrdelsen er udsat ved betinget dom eller betinget benådning, eller den pågældende udstår anden frihedsstraf eller er undergivet anden strafferetlig retsfølge af frihedsberøvende karakter, jf. § 97, stk. 4.

Forældelsesfristen afbrydes, når fuldbyrdelsen påbegyndes, jf. § 97, stk. 5.

Er der truffet bestemmelse om genindsættelse efter prøveløsladelse eller prøveudskrivning eller efter betinget benådning for en del af en straf, regnes forældelsesfristen for reststraffen eller den resterende del af anden retsfølge fra bestemmelsen om genindsættelse, jf. § 97, stk. 6, 1. pkt.

Afbrydes fuldbyrdelsen på anden måde end ved prøveløsladelse, prøveudskrivning eller benådning, regnes fristen fra afbrydelsen, jf. § 97, stk. 6, 2. pkt. Med udtrykket »på anden måde« sigtes f.eks. til tilfælde, hvor den indsatte undviger eller udebliver efter udgang, jf. bet. 433/1966, s. 28. I disse tilfælde regnes forældelsesfristen for reststraffens vedkommende således fra fuldbyrdelsens afbrydelse.

Opstår der tvivl om, hvorvidt der er indtrådt forældelse efter straffelovens § 97, kan den dømte forlange, at anklagemyndigheden indbringer spørgsmålet for retten, jf. retsplejelovens § 998, stk. 1.

Ser man på, hvad der gælder om suspension, når der er tale om *forældelse af strafansvaret*, fremgår det af straffelovens § 94, stk. 5, 3. pkt., at den tid, i hvilken politi og anklagemyndighed strafferetligt har forfulgt en sigtet, ikke medregnes ved beregningen af forældelsesfristen for strafansvaret, hvis den sigtede har undraget sig forfølgningen. En sigtet kan således ikke opnå, at et strafansvar forældes ved selve det forhold, at den pågældende undtager sig forfølgningen, inden der er afsagt dom i sagen, f.eks. ved at rejse til udlandet. Det skal dog bemærkes, at udtrykket »undtager sig« ikke omfatter alle tilfælde, hvor den manglende gennemførelse af forfølgningen beror på sigtedes forhold, men alene tilfælde, hvor sigtede f.eks. ved at rejse til udlandet har handlet med det motiv at undgå strafforfølgningen (modsat f.eks. rejse til udlandet for at opnå ansættelse i stilling), jf. bet. 433/1966, s. 23.

Der gælder ikke en tilsvarende suspensionsregel for den person, som, efter at dommen er afsagt, men inden fuldbyrdelsen er påbegyndt, undtager sig fuldbyrdelsen, f.eks. ved at rejse til udlandet. Efter straffelovens § 97, stk. 5, afbrydes forældelsesfristen for idømt straf som nævnt ovenfor først, når fuldbyrdelsen påbegyndes. Den periode, som forløber, mens myndighederne forgæves forsøger at iværksætte fuldbyrdelse, og hvor den dømte undtager sig fuldbyrdelsen, fratrækkes således ikke ved beregningen af forældelsesfristen.

Efter domsafsigelsen afgør retten efter anmodning fra anklagemyndigheden, om en dømt person skal varetægtsfængsles. Efter retsplejelovens § 769, stk. 1, jf. § 762, stk. 1, nr. 1, kan der bl.a. ske varetægtsfængsling, såfremt der efter det oplyste er bestemte grunde til at antage, at den dømte vil unddrage sig straffuldbyrdelsen.

Er betingelserne for varetægtsfængsling opfyldt, men kan varetægtsfængslingens øjemed opnås ved mindre indgribende foranstaltninger, træffer retten, hvis den pågældende samtykker heri, i stedet for varetægtsfængsling bestemmelse derom, jf. retsplejelovens § 769, stk. 1, jf. § 765, stk. 1. Som eksempel på